

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

SO-III.431.1.2019

Olsztyn, 22 lutego 2019 r.

**Pan
Wiesław Jan Tkaczuk
Wójt Gminy Kiwity
11-106 Kiwity 28**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Kiwitach (NIP 7431581494, REGON 000535540) z siedzibą w Kiwitach pod nr 28, 11-106 Kiwity, w którym mieści się siedziba Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Wójt Gminy Kiwity, Pan Wiesław Jan Tkaczuk, który sprawuje tę funkcję od 21 października 2018 r. (*akta kontroli s. 27*).

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach jest Pani Beata Błazewicz.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1) Magdalena Michalczewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 69/2018 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.19.2019 z 11 stycznia 2019 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s. 17*);

2) Anna Chojnowska – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 5/2015 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.18.2019 z 11 stycznia 2019 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s. 16*).

Kontrolę rozpoczęto i zakończono 24 stycznia 2019 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod nr 1/2019.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. przez Gminę Kiwity zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2234), w związku z art. 11 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2064 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 10).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli poczyniono następujące ustalenia:

1. Organizacja Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach.

Zgodnie z obowiązującym w okresie objętym kontrolą Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Kiwity, ustanowionym zarządzeniem Nr 72/2012 Wójta Gminy Kiwity z 31 grudnia 2012 r. (ze zmianami), Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Sekretarza Gminy (*akta kontroli str. 49*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach pełniła Pani Beata Błażewicz, powołana na to stanowisko uchwałą Rady Gminy Kiwity Nr XVIII/82/08 z 19 czerwca 2008 r., po przeprowadzeniu procedury konkursowej. Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r., Nr 223, poz. 1458 ze zm.) stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania został przekształcony w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony (*akta kontroli str. 27, 38*).

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Beata Błażewicz ukończyła studia na kierunku pedagogika i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła studia podyplomowe z zakresu administracji, wobec czego posiada wykształcenie wskazane w art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego - dalej jako p.a.s.c. (*akta kontroli str. 39-42*).

Z zakresu czynności wynika, iż Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wykonuje również obowiązki z zakresu dowodów osobistych oraz ewidencji ludności (*akta kontroli s. 43-44*).

Podczas kontroli ustalono, iż w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kiwitach nie ma zatrudnionego Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym: „w okręgach liczących poniżej 50 000 mieszkańców wójt (burmistrz, prezydent miasta) zatrudnia zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego oraz może zatrudnić inną osobę na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego”. Oznacza to, iż w tym przypadku obligatoryjne jest zatrudnienie Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, natomiast zatrudnienie Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego jest fakultatywne i zależy od decyzji kierownika jednostki. Przy czym w takim przypadku musi również istnieć stanowisko Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Z uzyskanych wyjaśnień Wójta Gminy Kiwity wynika, iż ww. sytuacja spowodowana jest ograniczoną możliwością finansową budżetu gminy (*akta kontroli s. 51*).

Zdaniem kontrolujących powyższe nie jest uzależnione od wysokości przyznawanej gminie dotacji na realizację zadania, lecz wymaga jedynie wprowadzenia odpowiednich zmian organizacyjnych w obszarze funkcjonowania urzędu stanu cywilnego.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – siedziba Urzędu Stanu Cywilnego znajduje się na parterze budynku Urzędu Gminy w Kiwitach. Lokal składa się z dwóch pomieszczeń, tj. pokoju pracy oraz sali ślubów. Klienci przyjmowani są pojedynczo w pokoju pracy. Pomieszczenia wyposażone są w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy. Pomieszczenia zabezpieczone są kratami w oknach oraz podwójnymi zamkami w drzwiach (*akta kontroli str. 28, 29*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawione są w twarde oprawy i ustawione w drewnianych szafach w pokoju pracy. Zgodnie z art. 128 ust. 2 p.a.s.c., księgi stanu cywilnego winny być przechowywane w archiwum urzędu stanu cywilnego stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. Takiego oddzielnego pomieszczenia w kontrolowanej jednostce nie ma (uchybiecie). Jest to spowodowane sytuacją lokalową Urzędu Gminy Kiwity. Skutkiem uchybiecia jest niewłaściwe przechowywanie ksiąg stanu cywilnego. Osobą

odpowiedzialną jest Wójt Gminy Kiwity oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 28, 51*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Kiwitach przechowywane są księgi stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) od 1955 r. do 1968 r. i od 1973 r. do 2015 r.

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. Dokumenty w aktach zbiorowych prowadzonych do aktów stanu cywilnego, które nie były gromadzone jako dokumenty elektroniczne zostały oznaczone zgodnie z § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 225), numerem i datą sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 29*).

2. Rejestracja stanu cywilnego.

A. Urodzenia.

Z uzyskanych od jednostki kontrolowanych informacji wynika, iż w okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach nie sporządził żadnego aktu urodzenia (w trybie zwykłym czy też szczególnym) na podstawie ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (*akta kontroli str.8*).

B. Małżeństwa.

W okresie objętym kontrolą sporządzono 17 aktów małżeństwa. Ustalono, że dwa z aktów zostały sporządzone na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński złożonych przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach. Oświadczenia zostały przyjęte w sposób określony w art. 1 § 1 k.r.o. Kierownik USC w Kiwitach oświadczenia przyjął w sposób prawidłowy, tak jak zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. Pozostałe 15 małżeństw zostało zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.o. W tych przypadkach, zgodnie z p.a.s.c., podstawą sporządzenia aktów małżeństw były zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Dokumenty te dostarczono do USC każdorazowo w terminie określonym w art. 8 § 3 k.r.o. Na zaświadczeniach Kierownik USC potwierdził daty dostarczenia przez duchownego dokumentu. Nupturieni nie występowali o wydanie zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca od dnia, kiedy złożyli Kierownikowi USC zapewnienie (*akta kontroli str.8*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kiwitach nie wydano żadnego zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą, ani nie przyjęto żadnego oświadczenia o powrocie małżonka rozwiedzionego do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa.

C. Zgony.

W okresie objętym kontrolą sporządzono 15 aktów zgonu. Badaniem objęto wszystkie akty. Na tej podstawie ustalono, że akty zgonu sporządzano prawidłowo, w terminie określonym w ustawie p.a.s.c. Akty zgonu sporządzane były każdorazowo na podstawie wystawionej przez lekarza karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu. Do aktów tych nie wniesiono żadnych uwag (*akta kontroli str. 54*).

Ponadto w okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach nie wydał żadnej decyzji administracyjnej w zakresie rejestracji stanu cywilnego (*akta kontroli str.8*).

3. Zmiany w aktach stanu cywilnego.

W okresie objętym kontrolą dokonano łącznie 6 czynności materialno-technicznych na podstawie

ustawy p.a.s.c. Kontroli poddano wszystkie sprawy z teczki USC.5352: od nr 1 do nr 6, które dotyczyły sprostowania aktu stanu cywilnego zgodnie z art. 35 ustawy p.a.s.c. (*akta kontroli str. 8*).

Ustalenia kontroli wskazują, że podstawą dokonania ww. czynności były wyłącznie dokumenty oryginalne, które włączane były do akt zbiorowych.

Wśród badanych spraw, nie było postępowań prowadzonych z urzędu lub wszczętych na wniosek innej osoby, wobec czego nie było obowiązku informowania osoby, której akt dotyczy o zamiarze sprostowania aktu z urzędu lub o złożeniu wniosku o sprostowanie aktu. Wyjątek stanowiła sprawa nr USC.5352.1.2018, gdzie z wnioskiem o sprostowanie aktu urodzenia wystąpił brat osoby, której akt dotyczył. Jak ustalono osoba, której akt dotyczył zmarła i nie miała małżonka ani dzieci, w związku z czym organ odstąpił od obowiązku informowania.

W akcie stanu cywilnego nanoszone były wzmianki o sprostowaniu. Po uzupełnieniu danych w akcie Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach wydawał stronom odpis zupełny.

4. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego oraz innych zaświadczeń określonych w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Sprawdzono 20 ze 109 złożonych w okresie objętym kontrolą wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego (18,34% wszystkich spraw). Kontroli poddano dokumentację zgromadzoną w teczce USC.5362 z 2018 r. – sprawy nr 20-23, 29-30, 33-35, 80-82, 97, 101-104, 107-108 (*akta kontroli str. 59*).

W 11 sprawach wydanie odpisu nastąpiło za uiszczeniem opłaty skarbowej, w pozostałych sprawach nieodpłatnie. Odpisy wydawane były wyłącznie osobom uprawnionym, na podstawie ich pisemnego wniosku, na którym wnioskodawca kwitował odbiór odpisu. W tym zakresie nie stwierdzono błędów (*akta kontroli str. 59*).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach nie wydał żadnego zaświadczenia o stanie cywilnym. Wydano natomiast 9 zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zgodnie z art. 4 k.r.o (*akta kontroli str. 8*).

5. Przenoszenie aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Kontroli poddano 40 z 488 aktów przeniesionych do rejestru stanu cywilnego w okresie objętym kontrolą, co stanowiło 8,19% wszystkich zmigrowanych aktów (*akta kontroli str. 57*).

Ustalono, że co do zasady akty były przenoszone prawidłowo, uzupełniono dane pod aktem i wpisywano w księdze wzmiankę o przeniesieniu aktu do rejestru. W badanej próbie stwierdzono jednak następujące uchybienie:

Lp.	Nr aktu po migracji	Nr hist.	Rozbieżności
1.	2809022/00/AU/1958/674917	16/1958	Miejsce urodzenia ojca mężczyzny: w akcie papierowym „Boruczy” (z błędem pisarskim) w akcie zmigrowanym „Borucza” (w prawidłowej formie).

Migracja aktu jest wiernym i literalnym przeniesieniem aktu sporządzonego na podstawie nieobowiązujących już przepisów dotyczących rejestracji stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego prowadzonego w formie elektronicznej. Przeniesienie danych z aktu migrowanego powinno więc nastąpić w takim kształcie (i z takimi danymi), jakie zawierał akt sporządzony w papierowej księdze stanu cywilnego. W sytuacji kiedy migrowany do rejestru stanu cywilnego akt stanu cywilnego zawiera dane niezgodne z danymi zawartymi w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub z innymi aktami stanu cywilnego, o ile stwierdzają one zdarzenie wcześniejsze i dotyczą tej samej osoby lub jej wstępnych, albo z zagranicznymi dokumentami stanu cywilnego, kierownik urzędu stanu cywilnego powinien dokonać sprostowania z urzędu migrowanego aktu, zgodnie z art. dyspozycją określoną w 35 ust. 1 ustawy p.a.s.c.

W powyższym przypadku Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach migrując akt do rejestru stanu cywilnego sporządził akt stanu cywilnego zawierający prawidłowe brzmienie nazwy miejscowości urodzenia ojca osoby, której akt dotyczył, wynikającej z urzędowego wykazu nazw miejscowości i ich części, tj. „Borucza” zamiast „Boruczy” (zgodnie z zapisem w akcie papierowym).

W tej sytuacji, w ocenie zespołu kontrolnego, sposób załatwienia powyższej sprawy jest nieprawidłowy, ponieważ nazwa miejsca urodzenia ojca mężczyzny dla którego sporządzono AU została zamieszczona w akcie w chwili jego sporządzenia w 1958 r. Trudno stwierdzić, czy nazwa tej miejscowości nie była wówczas prawidłowa. Jeżeli jednak nazwa tej miejscowości została wówczas błędnie zapisana w tym akcie przez ówczesnego kierownika urzędu stanu cywilnego, to winna być w takim kształcie przeniesiona do rejestru stanu cywilnego, a następnie sprostowana w trybie art. 35 ustawy p.a.s.c.

Powyższe uchybienie powstało w wyniku błędnej interpretacji przepisów przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach (*akta kontroli str.57*).

6. Prowadzenie postępowań w sprawie zmiany imienia i nazwiska.

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach nie wydał żadnej decyzji na podstawie ustawy z 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (*akta kontroli str.8*).

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. W przypadku zmiany sytuacji lokalowej urzędu (np. zmiany siedziby, adaptacji nowych pomieszczeń bądź remontu) uwzględnienie konieczności wydzielenia oddzielnego pomieszczenia na potrzeby archiwum urzędu stanu cywilnego.
2. Wprowadzenie zmian organizacyjnych w obszarze funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego w Kiwitach uwzględniających zapisy art. 6 ust. 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
3. Migrowanie aktów stanu cywilnego do rejestru BUSC zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego, w szczególności § 4 rozporządzenia.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki